

Nytt løft for norsk språk i høgare utdanning og forskning

Oddmund Løkensgard Hoel

15. mars 2022

Norsk fagspråk – ein berebjelke i eit demokratisk samfunn.

- Norsk skal vere eit samfunnsberande språk
- Me treng det fagspråket som spring ut av forskinga
  - Offentleg debatt, formidling, tillit og demokrati
- Utdanninga og fagkunnskapen må vere relevant for samfunnet
- Arbeidslivet etterspør kompetanse i norsk fagspråk

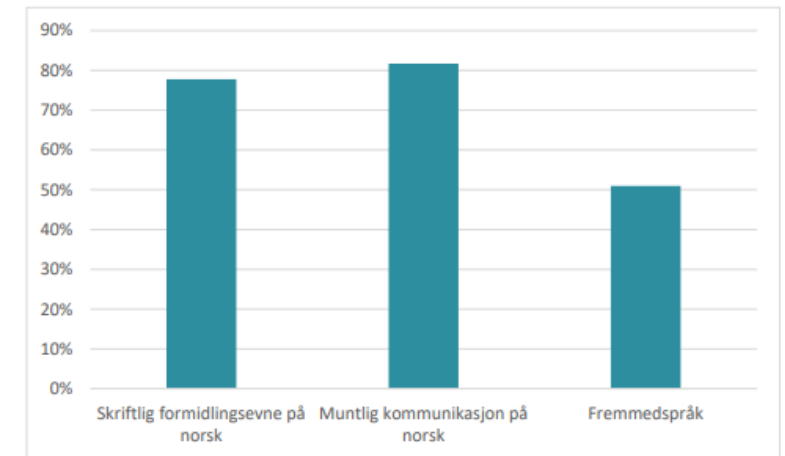

Prop. 108 L

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om språk (språklova)

Figur 4.1 Andel NHO-bedrifter som tillegger behovet for norsk skriftlig og muntlig språkkompetanse samt fremmedspråk en betydning for bedriften i 2018 (N=6409).

Kjelde: Rørstad, K., Børing, P., Solberg, E. & Carlsten, T. C (2018) *NHOs Kompetansebarometer 2018* (NIFU-Rapport 2018:23). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

Utfordringar

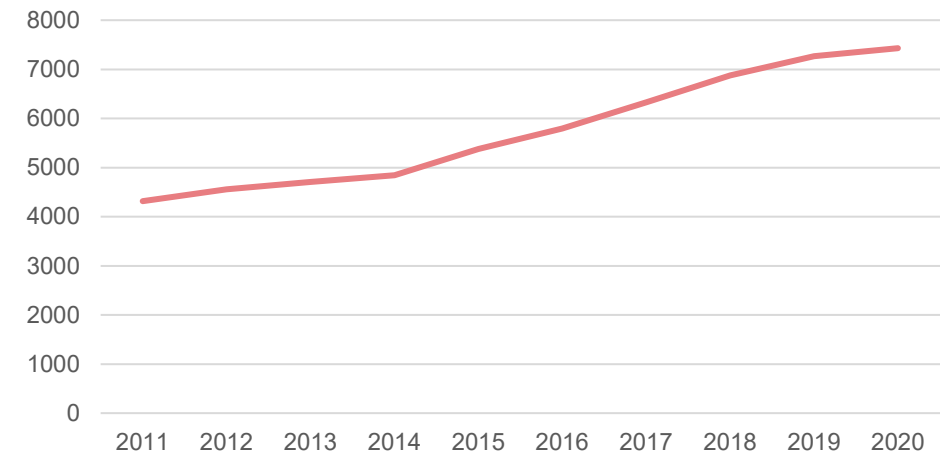
- Lovpålagt ansvar
- Internasjonalisering og språklege dilemma
- Utviklinga går i feil retning
- Negative konsekvensar for studentane, arbeidslivet, samfunnsdebatten og demokratiet
- Norsk skal ikkje berre brukast, men styrkast. Det skjer ikkje av seg sjølv.

§ 1-7. Ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk

Universiteter og høyskoler har ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

Antall emner med planlagt undervisning på annet språk enn norsk. 2011-2020

Kjelde: Diku (2021) *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2021* (Diku rapportserie 7:21).

Forventningar

- Sterkere innsats frå institusjonane
- Norskopplæring
- Strategiar
- Oppfølging
- Forventningsstyring
- Sterkere skyts om forventingar ikkje blir oppfylte

BUDGETTENE

Krever mer av universitet og høyskoler på språk, midlertidighet og lærlinger

Regjeringen og Kunnskapsdepartementet endrer metodene for styring av universiteter og høyskoler. De største endringene trer i kraft fra 2023.

SPRÅKDEGEN 2021

Regjeringa vurderer sterkare skyts: — Norsk skal ikkje berre brukast, men styrkast

Universiteta og høyskulane må i større grad hugse på å stille spørsmålet «må dette vere på engelsk?», seier statssekretær Oddmund Løkensgard Hoel.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Oddmund Løkensgard Hoel, var talekji i talem kring norsk fagpråk under Språkdegen 2021. Foto: Skjermfangst/Språkdegen

ene som det skal styrkes etter fra 2023. Foto: Lene Sævi Noverdal

Verkemiddel

Åpen tilgang til forskning

Et nettsted for deg som er interessert i Open Access

< Programmer

Lærebokordningen for høyere utdanning

Ordningen gir økonomisk støtte til utgivelse av pensumlitteratur på norsk og samisk. Grunnlaget for ordningen er at lærebøker på eget morsmål er viktig for studentenes læring. Ordningen skal også bidra til utvikling og bruk av norsk og samisk fagspråk og -terminologi i høyere utdanning, og til bedre språklig likestilling mellom nynorsk og bokmål.

Søknadsfrist: 1. april 2022 innen kl 12:00

Norske åpne tidsskrift innenfor humaniora og samfunnsvitenskap

Termportalen

Q kunnskapsformidling

Alle termbaser ▾ Alle språk ▾ Enkelt søk: ▾ Prod ▾

Termer som inneholder søkeordet:

kunnskapsformidling

Termposter som inneholder valgt term. Klikk på lenke for mer informasjon om termposten.

Termpost: [kunnskapsformidling](#)

Samling: Universitets- og høyskolerådets termbase

Emner: Studie- og forskningsadministrativ terminologi

Norsk bokmål	
hovedterm	kunnskapsformidling
Norsk nynorsk	
hovedterm	kunnskapsformidling
Engelsk	
hovedterm	dissemination of knowledge

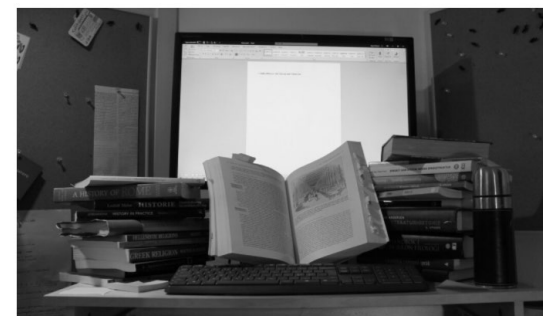
UA

Start Nyheter Ytring Meny

YTRING

Termportalen skal samle norsk terminologi på éin stad

Portalen finst, men må fyllast med meir innhald.

Tjukke bøker fyller av fagterminologi på engelsk. Universitets- og høyskulerådet har eit lovpålagt ansvar for å vedlikehalde og vidareutvikle norsk fagspråk, skriv Gammeltoft og Nordal. Foto: Sigrid Solheim

Peder Gammeltoft
faglig leiar, Språksamlingane, UiB

Lars Ivar Nordal
seksjonsleiar, Språkrådet

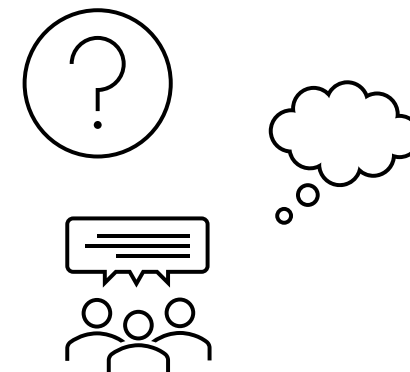
Publisert Fredag 03. desember 2021 - 14:59. Sist oppdatert Fredag 03. desember 2021 - 15:36

Oppsummering

*«Norsk når du kan,
engelsk når du må»*

- Norsk språk skal ikkje berre brukast, men styrkast!
- Norsk fagspråk må vere ein større prioritet ved institusjonane.

Kva meiner de er gode tiltak for å sikre
framtida til norsk fagspråk?